

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Melyben: negyedévre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Földben: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Feljelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Boda Dezső kormánybiztos érkezése hivatalnoksereggel. Idegen katonaság Debrecenben. Tömeges letartóztatások.

TOLLHEGYEN.

— jan. 3.

(Alkalmi élc.) Elcelhetném népek vagyunk, a pórul járt Kovács Gusztávra is megosinálták a rossz viccet. Lejárt rossz váltó ő, mondották az emberek, őt a kormány kibocsátotta, a korona elfogadta, a debreceni utca zsírálta és — benyújtotta az Alföldi Takarékpénztárnak. Ez pedig ráfizette — a betört kapu, ajtók és ablakok árát. Az óvatolást most intézi a kormány biztos.

(Földrengés.) Földrengést jelez a készülék. „Mégis mozog a föld” — jelentik Zágrábról és a Dunántulról. — A jelelések nem teljesekek. Az okok és okozatok megfigyelése laza és pontatlan. Mert nem csak a jelzett helyeken vannak földrengések, hanem mindenütt, a hol az új rendszer törvénytelen főispánjai megjelennek.

(A gyászkoosi.) A debreceni véres fogadtatásról azt írják, hogy azt szervezték. Nem rsánk tartozik, süssék ki a nagyfejűek. Azt azonban állíthatjuk, hogy véres részét nem itt készítették elő, az ország izzó levegőjéből származott az bele. — A debreceni

tüntetőik által készen tartott gyászkoosait sem szabad tragikusan venni. — Ez az ötlet ott szerepelt a többi megyefőnök fogadtatásánál is. Utánzás volt, a melyet ügyesebbé, veszélytelenebbé lehetett volna tenni, ha a kocsiba például egy bábót: kitömött főncet helyeznek. Ez némi humorral tompította volna a nagyon is komolylyá fejlődött hangulatot. A megyefőnökök fogadtatásával ugy vannak a városok, mint lakomáikkal a vendéglátó háziasszonyok. — Mindenik túl akar tenni a másikon, míg végre akkora fényezés kap lábra a házakban, hogy lehetetlenné válik a vendégeskedés. Imé, Debrecenben már félholtra vert főispáni tálat fel a neki buzdult, hazafias verseny. — Mivel állanak most elő a többi városok? Azt hiszem nem licitálnak tovább, mert bebizonyult megint, hogy Debrecen hazafisága — felülmulhatlan!

(Bevádoltak a királynál.) A királyt bizonyára riasztó módon informálták kinevezettjének sorsa felől. Mikor Ő Felsége a 90-es évek elején Debrecenben időzött, sokféleképen érezte e város őszinta népének vonzalmát. Ekkor mondotta gróf Szapáry Gyula miniszterelnök:

— Fia halála óta ma láttuk először mosolyogni Ő Felségét!

Hü e nép királyához, jaj azoknak, kik a királyra hivatkoznak a király nevében elkövetett törvénytelenégeikkel! Ki magyarázza meg a Szent István koronáját viselő uralkodónak, hogy mekkora elkeseredés lephette meg a lelkeket, hogy a keddi eset megtörténhetett!

„Debrecen lakolni fog!”

— Debrecen megvédjük. —

— jan. 3.

„Debrecen lakolni fog”, mondotta a keddi véres jelenetek lefolytával ezeknek szenvedő hőse, a nem consumált házasság — főispáni méltóság — visszavert várományosa. Kezdetben töredelmeskedett, könyörgött, mikor azonban véres sebeinek sajgása csillapulóban volt, rögtön abban hagyta a királyhűség vértanujának szerepét, kinyitott a szeme, fölébredett benne a főfinanc és fenyegetésre, leleplezésre, birságokra gondolt a katonaság biztos földözete mögött. Ezenkívül működni

A drágakövekről.

Mesék valamit. Mesélek, édes Coralie, valamit az őu ékszereiről. Babonák lesznek ám! Nagyanyámtól hallottam a ki reszkető hangoa, mély hittel beszélt el.

Mik az ék-kövek? Örök virágok. Hiszen a virágnak is élénk, dúsgezdag színét szeretjük; van hozzá illatuk, melylyel beszélnek hozzánk, míg csak el nem hervadnak. A kövek, e ragyogó, csillogó-villogó jószágok, illat helyett kapták az örökkévalóságot. Ha azt mondom, hogy az ék-köveknek van gondviselésszerű befolyásuk az ember sorsára, azt ön, Coralie, e modern ékszer-világban régi igazságnak fogja találni. De — sok helyen, — kivált Lengyelországban, minden hónapnak meg van a maga ék-köve, mely fölötté uralkodik; mindenkire az a kő van végzetszerű befolyással, melynek hónapjában született. Barátok és jegyesek egymásnak a magok végzetes ék-követ ajándékozzák azon óhajjal, hogy őket annak hatalma oltalmazza; ez is talizmán.

Január van. Ez a kezdet hónapja. Symboluma a gránát, tehát a szilárdság, tántorithatlan kitarítás köve, és a hyacint, kék, mint a hűség.

Februáré az amethyst, piros színét lágy kék árnyalat enyhíti; megóv a szenvedélyektől, a szívnek békét hoz. Amethyst-

gyűrűt adjon szilaj fiának az aggódó anya, csapongó férjének a tüdő, bús hitves.

Mérciusban, a feltámadó természet e hónapjában uralkodik a vérvörös jaspis. A vakmerőség symboluma, s a lélekjelenléte.

Áprilisban, a szeszély, és változandóság hónapjában uralkodik a legszilárdabb kő: a gyémánt, vagy saphir; a lélek tisztaságát, a megbánást jelképezi.

Májusban, a zöld tavasz ábránd-hónapjában végzetszerű a smaragd. A szerencse köve. Ma szerencsének a pénzbeli sikert nevezik; a smaragd azért oly ritka kő. Ime, a bankárok kapták a legköltoőbb hónapot!

Juniusban, a legüdebb hónapban, mikor a természet úgy hasonlít egy szép menyasszonyhoz, talizmán az agát. Nem a szerelem, és nem az ábránd jelvéne, hanem egy egészen prózai dolog: a jó egészség.

Julisban, az év derekán vagyunk. Jelképe a szép coralin; hatalmas kő, a legszükségesebb talizmán, mert vérző szívünk azon sebét gyógyítja be, melyet rajta szerető kéz ütött. A bocsának, az önzetlen szeretet csodaköve.

Augusztusé a sárgás sardonix, a régi kettősszínű szent köve; tartós boldogság talizmánja.

Szeptemberben is nagyon hasznos egy ék-kő uralkodik. A chrysolith, s őv a bo-

lond tettektől, és állhatatlanságtól. (Az én ékszerszekrényemben véletlenül nincsen.)

Októberben, e mélabus hónapban, Coralie, e babona egész regénynyé válik. — Gyanut költ bennünk, hogy ez egész symbolismust valami csalódott, magába vonult sziv találta ki. Ősz felé, mikor már hullanak a levelek, s a virágok halni készülnek, uralkodik az opál, a bal-sorsban, és buban is hü szerelem köve. Hasonlít az acélhoz, azért jelképezi a sors szeszélyeinek nem hódoló lelkeket is.

Novemberben uralkodik a topáz, színével, mely csillámló borhoz hasonlít, a hü barátság ék-köve.

És végül decemberben, mikor egy hosszú vagy másoknak oly rövid év lefelé jár; mikor már ah! jól tudjuk, hogy mi keveset értünk el vágyainkból, s mi sokat kell várunk a jövőtől . . . az év utolsó hónapjában symbolikusa turcoise, vagy a malachit, mindkettő a jó reménység.

— Születtem — kezdi Coralie, elmélázva, lágy, szelid hangon — a smaragd hónapjában, a mint ön mondja a „zöld tavasz ábránd hónapjában.” — Nekem a smaragd nem az ön prózai köve. Nekem azt a régi költészetet jelenti, mely a kő szép zöld színéhez fűződik. Ez a remény köve, ez a remény hónapja. Szívemet mindig bera-gyogja, abban mindig tavasz zöldel.

— Születtem — válaszolok Coralienak,

kezd a miniszter, a kormány sajtója, a királyügyészség, a rendőrség és működik erősen — a nagyképűség.

Igenis, a nagyképűség, mindama tényezők legveszedelmesebbje és legoktalanabbja! Még pedig némely, *Debrecen ellen forduló, debreceni nagyképűség*, a mely — az előbb összevisszavert, de csakhamar fulánkját éreztető és bosszuvágyát be is jelentő ember testi kinjait és megaláztatását látva — fölveszi az álhumanizmus álcaját és lyrai költeményeket zokogva, kész Debrecen ellen fordulni, a midőn a saját városa és a darabont-rendszer között kell választania. Már mi — ha csakugyan haj lenne — Debrecennek fogjuk pártját, nem pedig póruljárt és e miatt bosszút lihegő ellensegeinek.

Ugyan ne nagyképtűsködjünk, nagy jó uraim! Aunak a kormányrendszernek, a melynek ügynökévé csapott fel Kovács Gusztáv, az a jelszava, hogy „szenvetés és nyomor“. Ezen szenvetés, nyomor összeségét Bécs és Fejérváryék adagokra osztották, így küldték szerte széjjel az országba. A mely méreg porciója a szenvetésnek és nyomornak volt szánya Hajdúvármegye és Debrecen részére, azt Kovács Gusztáv hozta a pakk-táskájában. Tisztviselők felfüggesztése, az alkotmány és jog védelmére sorakozott hazafiak sanyargatása és a jogtalanságok, brutalitások egész sorozata volt az ő programjába följegyezve. Itt tehát háborút üzentek, Kovács Gusztáv személyében a támadó ellenség ide kirendelt vezére igyekezett titokban besurranni a nemzeti jogok azon erős várának falai közé, a melyet Debrecennek neveznek. Vállalkozott erre nem meggyőződésből, nem is ideális okokból, de pénzért, címért, tehát személyes előnyökért. Hát hol van az megírva, hogy ne védekezzünk az alattomos ellenség ellen, hol van megírva, hogy mikor háboru van, akkor az ellenség ne járjon úgy, amint Ko-

— februárban. Ha atyám, anyám ismerik ezt az érdekes babonát, bizonyára ellátnak egy amethyst-talizmánnal. I ne, most már tudom, mért égett el mindenem a szenvetések vad tüzvészében; tudom mért dul annyi gyász, annyi pusztító vész az én szívemben; a pesét-gyűrűm köve nem symbolitikus; nem amethyst, hanem...

— Hanem? kérdez kíváncsian Coralie.

— Hanem *Jáspis*, mely rendszeren éppen ellene működik a derék amethystnek.

Tizenkét óra.

Édes Coralie, én hiszek a babonában.

Egy szép babona tartott ébren e pillanatig is. Valahol messze, a kis Betlehemben; valamikor régen, ó-századok előtt s — ha elfeledjük most az idő-számításnak helytelenségéről írt sok könyveket, 105 év előtt született az üdvezítő. Decemberben, az év vége felé, mikor a turocise, és malachit, az örök reménység ék-kövei uralkodnak. Boldog, ki látja őt e pillanatban földre szállani, boldog, ki hallja hangjának lágy csengetését, boldog a kit fényes kezeckéje érint. Gyujtsuk meg mindenkor a kis fenyő-fát; az égi vándor megpillantja fényét, meglátja, hogy itt születését váró, imádkozó emberek vannak: leszáll közéjük, és oszti, oszti, és oszti kincseiből mindenkinek. Ó, és inkább a benne-való hit talán meghozza azt, a miért megható babonával viselünk amethystet... gyémántot... opált...

Tizenkettő az óra. Jó éjt, Coralie!

Lovag

vács Gusztáv járt, a ki azt a szenvetés és nyomort kóstolta meg, amelyet nekünk kellett volna az ő kezéből beszedégetnünk?

A nagyképűség — Debrecen ellen foglalva állást — buta szemforgatással szörnyűködik a felett, hogy imé, száz és száz ember támadott az egyetlen, a magára hagyott, a védtelen ellen és ütötte, verte, vérezte, ahol érte, sőt menten agyonverték volna, ha néhány jó lélek zárt falak közé nem telepíti... Ebben van valami kevés igazság, de ez is csak látszólagos! Igaz, hogy nem virtus száz embernek egy védtelent meggyőztetni, csak hogy az megint a leverett ember oktalan elbizakodása, hogy ennyire védelem nélkül hagyta magát. Egy táviratába került volna Kovács Gusztávnak, hogy ép bórrel vonulhasson be az indóházban elrendezett szobáiba. Mért nem sürgönyözte meg a hatóságnak, mikor jön? Lám, titokban akart besurranni, tehát érezte, hogy rossz járásban van.

Hát mit gondolt? Azt hitte, hogy ő is Jupiter, a kinek szemöldöke rándulását megrendül az Olimpus? Ha ellenséges hadvezérnek csap fel, akkor jöjjön hadseregek élén, de ne akarjon kém módjára besurranni az ellenséges területre. Ha már főispánságra vállalkozott, hát gondolta volna meg tetteit előrelátással és tartotta volna kötelességének oly intézkedések tételét, a melynek nem csupán az ő személyét, hanem a jövetelenek már előhíre által is fölingerek város közönségét is megóvják súlyos következményekkel járó incidensektől?

De tovább megyünk. Még így sem volt ő egyedül, a midőn — mint politikai halott, de fizikailag élő ember — hevert a gyászkocsin! *Mögötte ballagott a darabont-rendszer egész pereputtyostól.* Az ő személyében a magyar nemzet ellen szövetkezett bécsi és budapesti armány szenvedett tegnap súlyos sebesüléseket. Minden forroágás kulminál, tetőpontját éri el valamely mozzanatában. Ilyen végső fejlődési pont, vízvázalzó vonal lehet a keddi lokális forradalom és ha ez a katasztrófa csakugyan magába szállásra bírná a magyar nemzet ellenségeit, akkor bizony nincs oka a nagyképűségnek, hogy Debrecen rovására potyogtasson krokodilus könnyeket! Megérné az árát ez a nyereség.

Ha pedig a veszedelmes óranegyedek alatt magára volt hagyva Kovács Gusztáv, bezzeg nincs most elhagyatva! Megindult a megtorlás munkája. A királyi ügyész ur — maga is többszöri főispáni jelöltje a törvénytelen korszaknak — igen szívreható rokonérzéssel buzgólkodik abban, hogy Debrecen csakugyan „lakoljon.“ Azt mernek ajánlani a királyi ügyész urnak, hogy „festina lente!“ Lassan a testtel! A miben sokan hibáznak — vallja egy régi elv — ott nincs hiba. Hibás akkor az egész ország, ha törvénytelenül ránkuszított megyefőnökök visszaverése csakugyan hiba. De még valami egyebet is bátorokdánk itt az ex főispán kilakoltatásáért Debrecen meglakoltató elemek becses figyelmébe.

Tetszik-e arra emlékezni, hogy az

ország székesfővárosában, Budapesten is voltak némi tüntetések? Revolverrel lőttek a tüntetők az ellenzéki sajtó ostromalá vett házaira, sőt megtámadták a békés járókelőket, nőket és gyermekeket sem akarván megkímélni. Mint akár Kovács Gusztáv Debrecenben, úgy magára volt hagyatva a „Budapesti Hírlap“, „Pesti Hírlap“ és mindenki, a kit a csöcselék megtámadott. Rendőrség, katonaság nem jelentkezett, de — mint Debrecenben történt — csupán az események befejeztével robotak elő a rend fentartására hivatott tényezők. Ekkor kezdett működni a rendőrség és a királyi ügyészség. Hát az engedett dolog volt? Elnézték, túrték a piszkos lázongást, mivel az a kormány által szerveztetett, mivel az a nemzeti jogokért küzdő sajtó, a lelkes tanuló ifjak és az ellenzéki pártkörök leverésére találtatott alkalmasnak. Lám, lám, hogy a revolver, a törbot és a feszítővas szentelt eszközökké válnak, mihelyt Kristóffy ur adja hivei kezébe! A mi hazafias, tisztos Debrecenünknek ellenben szégyenfeltjává tétetik a vérig sértett és ingerelt nép felháborodása, mihelyest annak a Kristóffy ur embere isza meg a levét!

Debreceni polgárok! Nemes ifjuság! Magyar munkástársaink! Ósvárosunk hazafias közönsége! Megvétel fogadd a vádaskodó nagyképűséget! Nincs oly tiszteletreméltó tüntetés, hogy abba később ne vegyítsen az utca salakja sarat és szennyet. Ti ezekhez nem tartoztok, tetteikről nem számoltok. Tegnap is megesett, hogy az utca söpredéke élt az alkalommal, a midőn tulságos kegyetlenkedésekre és a leverett ember megrablására vetemedett. De lám, ki tette nem az utcát, hanem ennek söpredékét politikai, sőt a politikában vezető és irányadó tényezővé? Ki engedte meg Budapesten, hogy ez a szemét nép üzleteket fosztogasson, lopjon és raboljon? Valjon tiltakozott-e mások vagyonának megrablása, mások megtámadása ellen a szerencsétlen Kovács Gusztáv, mikor felőle értesült a sajtóból? Ma nekem, holnap neked! Ez állapotokat az ő kormánya akarta, hogy ez mellette és a nemzeti ellenzék letörésére használtassék fel. Imé hát, mindaz, a mi a keddi eseményekben csakugyan szégyenelni és rejteni való, annak példáját ez a kormány alkotta meg Budapesten! A szerencsétlen debreceni rendőrség — egy kis okossággal és bátor lélekjelenléttel — megakadályozhatta volna a hazafias és tisztos közönség tüntetésének egyes elfajulásait. Ha Kovács Gusztáv követeli a szükséges intézkedéseket, ha a rendőrség nem bizonyul épp oly tehetetlennek egy-egy politikai mozgalom szabályozásában, mint a mily esetlennek tudjuk a rendfentartásnak és közbiztonságnak a terén, akhor a csöcselék nem vegyülhet bele disztelenül a polgárság, az ifjuság és általában a hazafias közönség tüntetésébe. Sajnáljuk, hogy a tulzások és helytelenségek előfordulhattak, de nem csak az történik mindenfelé a Kristóffyakkal, a mit a Kristóffyak rendeztek Budapesten és szántak nekünk máshol

is. Nem lehet ezeket az ügyeket egyoldalúan megítélni. A tanulságok mélyebben gyökereznek és magosságokba hatnak. Az itt a fő, hogy immár ne ingereljék a nemzetet végletekig, ne költsek fel a tömeg rossz indulatait a kormány polcán adott rossz példákkal, ne követeljék, hogy a nemzet a hazaárulást hazafiágnak fogadja el. Ha jókor észbekapnak odafent, akkor nem ismétlődik az országban, hogy a halottszállító kocsik erkölcsi halottak szállítására rendeztessenek be.

Gáspár Imre.

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 3.

A Wekerle-féle állítólagos béketárgyalásokból egy szó sem igaz. E sorok írója egyenesen Wekerle Sándor dr.-hoz fordult felvilágosításért. A válasz ez volt:

— Én béketárgyalásokat nem kezdtem, nem is folytatok. Hónapok óta nem érintkeztem aktív politikussal. A magam részéről őszintén óhajtom a békét, azonban ezirányban semmiféle kezdeményező lépést nem tettem.

Kossuth Ferenc, kit e sorok írója ma délelőtt keresett fel, szintén ebben az értelemben nyilatkozott s kijelentette, hogy nem is emlékszik már az idejére, amikor Wekerlét utoljára látta.

A helyzet egyébként teljesen változatlan.

(Goluchowszky lemondása.)

Rendkívül érdekes hír foglalkoztatja a politikai köröket. Bécsből érkezett táviratok ugyanis azt jelentik, hogy **Goluchowszky külügyminiszter már legközelebb beadja lemondását.** A külföldön nagy bizonyossággal terjesztik a hírt, hozzátéve, hogy a külügyér lemondása a magyar válsággal van összefüggésben. Tekintve, hogy Goluchowszky egyik legnagyobb akadálya a válság, a magyarokra nézve kielégítő megoldásának, lemondása nagy horderejű fordulatot jelentene a politikai helyzetben.

(Pestvármegye eseményei.)

Beniczky Lajos Pestvármegye alispánja ma készítette el a jelentését, amelyet a belügyminiszter rendelkezésére válaszol ad. A jelentést holnap küldik fel a belügyminiszterhez. A vármegyén nagyban készülnek a hétfői közgyűlésre. Az alispán tudósítónk előtt erre vonatkozólag a következő kijelentést tette:

— A hétfői közgyűlésen én fogok elnökölni. Ha ebben karhatalommal megakadályoznak, vagy eltávolítanak, akkor kivonulunk mindannyian a tereméből.

(Fejérváry bécsi utja.)

Biztosra veszik, hogy báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma, vagy holnap Bécsbe utazik. Utjának egyik oka a debreceni főispánnal való, ismét királyi kinevezést csúffá tevő kudarc. Ezenkívül is azt hiszik, hogy a miniszterelnök megint lemondási tervet forral magában. Ez utazásról írja egy estilap:

Valami fordulatot azonban mégis hozhat a bécsi utazás: Fejérváry esetleg kieszközöl Wekerle Sándornak egy legfelsőbb ki-

hallgatást és ezzel Wekerle mostani csendes működése megkapná a megfelelő hivatalos súlyt; mert ma Wekerle ugyan kontaktusban van Fejérváryval és az ellenzék vezérével, de királyi felhatalmazása még nincsen. Ha Fejérváry Bécsben ezt szerzi meg, jobb szolgálatot tesz önmagának és az országnak, mintha esetleg megismétli a mult-kori lemondási színjátékot.

A népitélet után.

Jön a kormánybiztos.

Herczeg János fogva marad.

Katonaság a törvényszéken és a pályaudvaron.

Az intézkedések napja.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 3.

A tegnapi pusztító vihar szele elvonult Debrecen felől — egyelőre! Ma szélesend volt az egész vonalon. Ki tudná megmondani, — nem-e azért, hogy rövid időn belül még nagyobb erővel seperjen végig Debrecen közönségén?

Debrecenben különbözőképpen ítélik meg a történeteket, de mindenkinek véleménye megegyezik abban, hogy a népitélet haragjának talán még a fegyveres erő sem tudott volna gátat vetni.

Mindazon lelki szomorúság és felháborodás, amely a politikai válság nyomán fakadt a lelkekben, egyszerre fékezhetetlen erővel tört elő és statáriumot tartott Kovács Gusztáv felett, aki itt a gyűlölt kormány rendszert jelképezte.

Az igazság kedvéért azonban arról is be kell számolni, hogy Kovács Gusztáv tragédiáját egyénileg sokan sajnálják. — Ez ugyan kevés vigaszt nyújthat neki, de Debrecen hazafias polgárságának igazolására éppen elégséges.

A mai napnak legnagyobb szenzációja az, hogy — mint már tegnapi lapunkban jeleztük, — a kormány kormánybiztosát küld Debrecen nyakára. Ugy hírlett, hogy ez a kormánybiztos még az esteli gyorsvonattal megérkezik Debrecenbe. A hír nem bizonyult valósnak.

Egyébként a mai nap eseményeiről álljon itt a következő tudósítás:

Herczeg János letartóztatása.

Dr. Várady Sándor királyi ügyész beváltotta ígérését. Rögtön azután, amint Kovács Gusztávval Budapest felé elrobogott a személyvonat, hivatalába ment és megindította a nyomozást.

Nem tudni ki révén, tudomására jutott a királyi ügyésznek, hogy Herczeg János tanító, városi bizottsági tag inzultálta volna elsőben Kovács Gusztávot. Herczeg János tudniillik odafurakodott a halottas kocsikhoz és záptojásokat dobott volna a főispán arcába.

A kora hajnali órákban rendőrbiztos jelent meg Herczeg János tanító házában, felverték az öreg urat nyugalmából és a királyi ügyész elé kísérték, aki rövid kihallgatás után letartóztatta és az ügyészség fogházába kísértette.

Herczeg János a kihallgatás folyamán kurucosan védekezett. Kijelentette, hogy tetteleg nem bántalmazta a megyefőnököket, de viszont az igaz, hogy szidalmakkal illette és záptojásokat dobott az arcába. Azt

is hangoztatta, hogy kurtán végezni kell „bitang hazaáruló“-val, de ezt a néptömeg pusztá hazafias nyilatkozatnak vette és ennek folytán semmiféle tettelegességet nem követett el.

Ezen vallomás dacára Herczeg Jánost nem bocsátották azonnal szabadon, hanem a vizsgálati fogságot elrendelő végzést hatályában továbbra is fenntartották.

Herczeg János megrémült családja dr. Révi Nándor ügyvédet kérte fel, hogy a védelmet lássa el. Ezen megbízás folytán aztán Révi Nándor dr. ügyvéd felebbezéssel él a vizsgálati fogságot elrendelő végzés ellen.

Kormánybiztos Debrecennek.

A „Szabadság“ azon hiradása, hogy kormánybiztosat küld a miniszterium Debrecen nyakára, általános megdöbbenést keltett mindenfelé. Megdöbbenést igen, de valami nagy ijedelmet aligha.

A városházán, kaszinókban és kávéházakban a különböző pártállású csoportok lázas izgatottsággal tárgyalták az eshetőségeket.

— Vajjon milyen felhatalmazással jön a kormánybiztos? Azért-e, hogy csak rendet teremtsen, avagy a kormány megtorolni készül tüzzel-vassal a főispánján esetlenségrel?

A találgatásoknak az a déiben érkezett hir vetett véget, hogy a minisztertanács Sélley Sándor miniszteri tanácsost, volt budapesti főkapitányt nevezte ki Debrecen kormánybiztosává és kivételes hatalommal ruházta fel.

Akik tudták azt, hogy a kivételes hatalommal való felruházás mit jelent, azok borzongva gondoltak a bekövetkező eseményekre.

Ez már tisztára statáriális eljárás volna; rögtön ítélő bírósággal és kéréletlen szigorral. Olyan állapot, amely semmi ténykedést, semmi mozdulatot nem tűr meg. Szóval veszedelmes és szörnyen kényelmetlen állapot.

Sokan kételkedtek a hir valódiságában mindaddig, amíg a délután folyamán teljes hitelességgel érkezett Budapestről a tudósítás, hogy a kormány a délelőtt folyamán minisztertanácsot tartott, amelyen a Debrecenbe küldendő kormánybiztos személyében megállapodás történt.

A tudósítás annyiban hézagos, hogy a kormánybiztos nevét nem árulja el. — Igy csak feltevés az, hogy Sélley Sándor lesz a statáriális biztos. Nincs kizárva, hogy a kormány erre a szerepre Boda Dezső fővárosi rendőrkapitányt küldi ki, aki szintén kombinációba volt véve.

Az események hatása a városházán.

Mintha nyomasztó köd űlte volna meg a kedélyeket, lehangolt ábrázattal járnak kelnek a tisztviselők a városházán. A nagy kétség, hogy mi történhetik mindannak folytán, amit a felháborodott néptömeg Kovács Gusztávval tett, érthető izgalomban tartja állandóan a tisztviselőket.

— Nép szava — isten szava — hangoztatták ugyan szeltében a városházán, de ezt a közmondást — úgy látszott — csupán kétkedésük elfojtására rángatták elő minduntalan.

A kétség okozta izgalom a város főbb tisztviselőinél könnyen megmagyarázható. — Ők érzik és tudják, hogy egy statáriális

eljárás mérhetlen károkat okozna a vár-
nak és a nyugodt, biztos fejlődést hosszú
időre megakadályozná, amiért végeredmény-
ben mégis csak a tisztviselőket terhelné —
ha más nem — hát a közigazgatási felelős-
ség és a lokális történelem vádja.

Mindamellett dicsérendő higgadság, olyan,
amelyet a történelmi pillanatok megköve-
telnek, jellemzi a főbb tisztviselőket. — Az
ügyek intézése egy pillanatra sem szünetel.

Ehelyütt említendő meg, hogy az alkot-
mányvédő bizottság ma délután is ülést
tartott. Miután az értekezlet a legszorosabb
értelemesen bizalmas jellegű volt, az ülésről
a szokásos kommunikét sem adták ki.

Katonaság a törvényszéken.

Herczeg János letartóztatását nagy iz-
galommal tárgyalták a mai nap folyamán
mindenfélé. — Azt hangoztatták, hogy sem-
miféle vád nem érheti Herczeg Jánost, mert
nem követett el olyant, a mi a büntetőtör-
vénykönyv paragrafusába ütközik.

Az izgatottságból egy — néhány ij-
jedező ember azt találta Pisütni, hogy a
polgárság megtámadni és felrobbantani ké-
szül a törvényszék épületét.

**Erre a hirre egy század katonaság
szállta meg az épületet délután öt óra
tájban.**

Természetesen az egész felrobbantás
puszta agrém volt.

Várják a kormánybiztost.

Az esti gyorsvonat elé nagyszámu ér-
deklődő ment ki a pályaudvarra, miután a
kormánybiztos kinevezéséről szóló hír azt
is tartalmazta, hogy már ezzel a vonattal
jön a kormánybiztos. A pályaudvar mellett
egy század huszárság volt készenlétben,
ezenkívül Bikfalvy rendőrbiztos vezetése alatt
12 rendőr ügyelt fel arra, hogy rendezavarás
ne történjen.

A gyorsvonat 25 pernyi késéssel ro-
bogott be. — Kíváncsian tolongtak a vasuti
kocsikhoz az érdeklődők, hogy a kormány-
biztos megérkezéséről meggyőződést szerez-
hessenek.

Nagy csalódás várt reájuk. *Kormány-
biztos hire hava sem volt sehoh.*

A bizonytalanság ezzel a tetőpontra
hágott.

Kovács Gusztáv Budapesten.

Kovács Gusztáv ma reggel érkezett
meg Budapestre. A debreceni személyvonat
reggel 5 óra 15 perckor robogott be a keleti
pályaudvarra. A vonat egyik első osztályu
kocsijában ült Kovács Gusztáv sógora dr.
Tegze Gyula kecskeméti jogakadémiai tanár
kíséretében. A kocsiban négy csendőr volt,
akik Debrecenből kísérték Kovácsot Buda-
pestre. A vonaton kevés utas volt, de vala-
mennyi Kovácsra volt kíváncsi. Kovács Gusztáv
sógora karjára támaszkodva lépett ki a
vasuti kocsiból. Közrefogta a volt főispánt
és kikísérte a pályaudvar előtt álló bérkocsig.
A volt főispánt mindaddig őrizték a csend-
őrök, amíg a kocsin el nem hajtatott.

Kovács egyenesen a Baross utca 26.
számu lakására hajtatott. Itt a családja még
semmit sem tudott véres esetéről. Felesége
amikor meglátta férjét és megtudta, hogy
mi történt, *ájultan esett össze.*

Kovács nyomban ágyba feküdt és el-
hívták hozzá a közeli klinikáról dr. Kam-
mer Manó műtőorvost. Kammer dr. tüzetes
vizsgálat alá vette a főispánt. A fején levő
kötést le sem bontotta, mert az tökéletes

volt. A karján eszközölt néhány varrást.
*Allapota nem veszedelmes, agyrázkódást
nem szenvedett.* A betegágyat azonban nem
hagyhatja el.

A főispán felesége házában lakik. A
ház kapuja reggel óta be van zárva és oda
senkit sem bocsátanak be. A házban a főis-
pánon kívül egy lakó lakik. — Ez Schummer
Lajos szató, aki tegnap még kivasalta a főis-
pán szalon kabátját.

Érdekes részletek pattantak ki Kovács
megérkezése alkalmával. Eredetileg ugyanis
a debreceni főispánságot sógorának Tegze
Gyula kecskeméti jogakadémiai tanárnak
ajánlotta fel a kormány. Ő azonban nem
vállalta el, hanem Kovács Gusztávot aján-
lotta, aki azután elfogadta a megbízást. Deb-
recenben senkit sem értesített megérkezésér-
ről, mert félt attól, hogy — ha a nép meg-
tudja jövetelét, nagy tüntetést rendez ellene.

Éppen ez az óvatosság volt tragédiájá-
nak okozója.

Kovács Gusztáv a debreceniekről.

Érdekes és jellemző Kovács Gusztáv
gondolkozásmódjára az a nyilatkozat, a mely-
t a debreceni népről tett.

Kovács Gusztáv visszaemlékezett arra
az időre, amikor III. Károly a mostani haj-
duság területén kóborló szegény legényeket
ide letelepítette és ez által megalkotta a
Hajduságot.

— Bizony, néhány száz esztendővel
ezután újra, az első alkalommal kitört a
debreceni népből a „betyárvér“ mondta
Kovács Gusztáv.

Ez a szerencsétlen ember tehát azt sem
tudta, hogy hová küldték! Nem tudja, hogy
a régi hajdukerület 6 városát egyesítették
1876 ban 3 bihar és 9 szabocsmegyeyi köz-
séggel Hajdúvármegyévé, Debrecenben pe-
dig csak a vidékéről beköltözött hajduk lak-
nak. Ez a tájékozatlanság is jellemzi a kor-
mány főispáni kinevezéseit.

Debrecen és a válság.

Kovács Gusztáv véres esete nagy erő-
vel szól bele a válságba is. **Budapestről
jelentik, hogy Fejérváry Géza báró
holnap, vagy holnapután Bécsbe megy,
hogy a királynak részletes jelentést
tegyen a Debrecenben történetekről.**

Talán el lehetett volna titkolni a ki-
rály előtt az egész dolgot, ha Kovács
Gusztáv le nem mond a főispánságról.
De ilyen körülmények között a lemondást
elő kell terjeszteni a királynak.

Bakonyi nyilatkozata.

Debrecen városa egyik képviselője, dr.
Bakonyi Samu így nyilatkozott az esetről
egy fővárosi hír'ap munkatársa előtt:

— Késő éjjel kaptam a tudósítást e
sajnálatos esetről. Mert sajnálatos, mikor
egy embert, bárki legyen is az, súlyos in-
zultus ér. Am a nép lelkét szüntelenül in-
zultálják, ingerlik s csoda-e, ha e zaklatott
néplélek szélsőségbe csap át? Ismétlem,
hogy mint ember sajnálom embertársamat,
aki a surlódó események áldozata, bár első-
sorban rajta mulott volna, hogy ne le-
gyen azzá.

* * *

Boda Dezső rendőrtanácsos-kor- mánybiztos. — Nehéz napok.

Késő éjjel jelenti fővárosi tudósi-
tónk, hogy Boda Dezső rendőrtaná-
csost rendelték ki Debrecen kormány-
biztosává.

Eredetileg úgy tervezték Buda-
pesten, hogy Boda Dezső katonai kül-
önvonattal indul Debrecenbe olyképen,
hogy a vonat este 11 óra tájban ér-
kezzék meg Debrecenbe.

Ez a terv azonban meghiusult.
Azok az intézkedések, amelyeket a
kormánybiztosnak előzőleg tennie kel-
lett, oly nagyarányúak voltak, hogy
kénytelen volt megérkezését hajnali
fél három órára halasztani.

Az intézkedések közül legfonto-
sabb, az, hogy teljes számu tiszt-
viselői karral jön Debrecenbe a
kormánybiztos. **Az összes, főbb
városi tisztviselőket fe függeszti
és ezek helyett a magával hozot-
takat ülteti az íróasztalok elé.**

A pályaudvart elzárták.

Este 10 órakor két század gya-
logság szállta meg a pályaudvart.
— Kivonult a csendőrség is Csáky
gróf csendőrszázados vezetése alatt.
— A katonaságot arányosan helyez-
ték el minden helyiségében a pályaud-
varnak úgy, hogy az **valóságos ost-
romállapot képét mutatja.**

Ezenkívül 20 rendőr cirkált az ál-
lomás körül, három rendőrbiztos és
Végh Gyula főkapitány személyes feltü-
gyelete alatt.

Ebben az időben nagyon kevesen
tartózkodtak a pályaudvaron. Mindössze
azok, akik a szatmári személyvonat ér-
kezését várták. Mikor a szatmári sze-
mélyvonat elrobogott Budapest felé, ki-
adták a parancsot, hogy a **váróterme-
ket ki kell üríteni. A hírlapírókon
kívül a benn tartózkodást senki-
nek sem engedték meg.**

**A katonák gulába rakták a
fegyvereiket, mire a százados pi-
henést vezényelt.**

Sorra leheveredtek erre a katonák
a váróterem padjaira és titokzatos
mély csendben várták türelemmel a
hajnali vonat érkezését.

Hozzák az idegen katonákat.

Ugy látszik, hogy a kormány min-
den intézkedést megtett arra nézve,
hogy a kormánybiztos teljes erélyvel
torolhassa meg a Kovács Gusztávon
esett sérelmet.

A kormány úgy fogja fel a dolgot,
hogy a népitélet tulajdonképpen a király
kinevezési jogát sérti.

**Ezért, hogy Boda Dezső intéz-
kedései bizonyossággal végrehajt-
va legyenek, négy ezredből össz-
pontosítanak Debrecenbe egy-egy
zászlóalj, és pedig az 56, 13, 48
és 53-ik gyalogezredékből.**

**Ezek a zászlóaljak Szolnokon
csoportosulnak, s innen jönnek át
Debrecenbe.**

Szomoru napok várnak a város polgárságára. Szükséges, hogy a lakosság megőrizze teljes higgadságát, a ki pedig hatással van polgártársaira, az is arra törekedjék, hogy oktalanul magát veszélynek senki ne tegye ki. Hazafias öntudatunk nyugalmával nézünk az események elé. Az igazságszolgáltatást sem zavarja senki művében, de azt se tesszük szem elől, hogy a Bachkorszakhoz hasonló, törvényen kívüli időket élvén, összetartásra, egymás kiméletére vagyunk utalva.

A kormánybiztos lakása.

Kovács Gusztávnak tudvalevőleg két szoba volt berendezve a pályaudvaron lakosztálya gyanánt. A volt főispán ott akart megszálni, de a népitélet arra kényszerítette, hogy visszatérjen Budapestre.

Boda Dezső kormánybiztos szintén a pályaudvarnál fog lakni. A tisztviselői lakban rendeztek be a számára három szobát olyan módon, hogy Erdei vasuti tisztviselőnek más helyiségben adtak lakást, az ő lakosztályát pedig, miután az volt a legalkalmasabb, átalakították kormánybiztosi helyiséggé. **Boda Dezsőnek előre leküldött butoraival.**

Ezek a butorok még a 7 óras gyorsvonattal érkeztek meg.

Az utca képe.

A bekövetkező eseményekről sejtelve sincs az esti órákban a polgárságnak. Senki sem tudja, hogy végzetes jelentőségű intézkedések történnek a kormány részéről, amelyek beláthatatlan következményekkel járhatnak.

Az utcákon tökéletes rend és csend uralkodik. Alig láthatni egy-egy elkésett, hazasiető járókelőt, amint dideregve huzódik össze vastag bundájában.

Mert kemény, fagyos idő ihelette csapja meg az arcot, s a nagy bizonytalanság még fázósabbá teszi az embereket.

Részlet a tegnapi tüntetésből.

A rettegető népitélet haragja talán a legnagyobb mértékben akkor dühöngött, a mikor Kovács Gusztávot kivonszolták a vasuti kocsiából. Száz meg száz ököl emelkedett egyszerre a levegőbe, s mindegyik Kovács Gusztávra akart lesújtani.

Ekkor történt, hogy Boda rendőrbiztos védelmére sietett a megtámadott volt főispánnak. — Azonban vesztére. Hatalmas öklöcsapás a földre terítette, aminek folytán elvesztette ugyszólván az eszméletét is. — Mire magához tért, már akkorra elkésett azzal, hogy a főkapitányságot értesítse az inzultusról.

Tömeges letartóztatás.

A késő éjjeli órákban értesülünk, hogy a királyi ügyész rendelkezésére a **holnapi nap folyamán még négy tüntetőt fognak letartóztatni, akikre állítólag rábizonyult, hogy Kovács**

Gusztávot tetteleg bántalmazták. A királyi ügyész a letartóztatandók neveit titokban tartja.

Most megkezdődtek a föladások is . . .

Két vasuti portást, egy vasuti alkalmazott feladása folytán, az iránt hallgattak ki, hogy kik bántalmazták a pályaudvaron Kovács Gusztávot. — Miután vallani nem akartak, Boda rendőrmester őket leakart tartóztatni. A királyi ügyész azonban nem kívánta a két ember letartóztatását s így szabadon bocsátották őket.

A bosszu politikája.

Előre látható, volt hogy a kormány a debreceni esetben saját nagy kudarcát feleltette fel, mert hiszen Kovács Gusztáv ki-nevezésével ismét egy királyi tenyt sikerült csúfítani. Saját kudarcát most már a legmesszebbmenő bosszúval politikájával igyekszik megtorolni.

Erre vall legalább egy késő éjjel, a kormány intenciójával ismerős helyről érkezett következő táviratunk:

A kormány el van szárv a koalíció és a koalíciós sajtó okozta debreceni politikai botrányt példásan megtorolni. **Ezért a Debrecenbe küldött kormánybiztos** a legszélesebb körű felhatalmazással van ellátva. Kötelességévé tette a kormány, hogy a botrányban közreműködők ellen a kiméletlen bírói üldözést biztosítsa, — másfelől azon hatóságok ellen, melyek a dolgok előkészítéséről tudtak és meggátolására mit sem tettek, sőt a kormány kezei között levő bizonyítékok szerint a megtörtént dolgokat egyenesen elősegítették a legkiméletlenebb és legradikálisabb szigorral járjon el. A kormány el van tőkélve, hogy megtorló eljárásában semmitféle tekintet elől meghátrálni nem fog, hanem a törvény szigorával fog lesújtani. Egyszersmind felelőssé teszi a koalíció vezetőit, akik a vidéki városokban bujtogattak s a tömegeket ellenszégülésre hívták fel, ugyszintén a koalíciós sajtót is, amely nem döbben meg a debreceni eset látára sem, hanem folytatja izgatását.

A kormánybiztos megérkezése.

Halotti, néma csend a pályaudvaron, amelyet csak olykor olykor zavart meg a csendőrszurony zöreje.

Öt pernyi késéssel robogott be az éjjeli személyvonat, amelylyel Boda Dezső kormánybiztos érkezése jelezve volt.

Boda Dezső és kísérete két külön kocsiában jöttek.

Mikor a vonat megállott, legelőször a 28 főből álló csendőrkisérlet vezetője, **Marjalaky főhadnagy** szállt ki és néhány rövid szóval jelentést tett **gr Csáky csendőrszázadosnak.** Közvetlenül utána jött **Boda Dezső kormánybiztos,** aki udvariasan bemutatkozott a jelenvoit katoná és csendőrtisztnek. — Ezután bemutatta a kormánybiztos a jelenlevőknek a kíséretében volt **Tóth János rendőrkapitányt és Beniczky rendőrfelügyelőt.** Egyelőre csak ez a két rendőrtisztviselő jött vele. A kísérethez tartozott még három fővárosi detektív.

Halotti csendben vonult az egész társaság a pályaudvar emeletén berendezett kormánybiztosi lakosztályba.

Minden valóság szerint a fel-függesztendő polgármester helyére **Tóth János rendőrkapitányt,** a főkapitány helyére **Beniczky rendőrfelügyelőt** nevezi ki **Boda kormánybiztos.**

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— január 3.

Fekete gyászkocsi

A főispánt várta . . .

Üvöltnek a vádlók:

„Meg akarták ölni!”

Be vagyunk hát mártva.

Pedig a gyászkocsi

Példakép volt csupán . . .

Az egész rendszernek

Kell majd gyászkoocsira

Kerülni ezután!

Kereskedőink ujéve.

— jan. 9.

Nehézzen várták a kereskedők az újévet, hogy majd ekkor sok kinem fizetett számla kiegyenlítve lesz, a hitelbe való vásárlásnak is egyelőre vége s hogy majd egyszer végre valahára talán pénzhez is juthatnak.

Küldik is a számlákat tisztelt vevőikhez s egyszersmiat boldog új évet kívánnak.

De a válasz elmarad, egyszerű okból: mert nincs pénz.

Pedig a múlt évben adót sem kellett fizetni.

Talán az adó kifizetésére tartogatják az emberek most pénzeiket, hogy ha majd fizetni kell, a pénz készen legyen.

Dehogy, a pénz nincs sehol.

Nem volt kereset sem a múlt évben, sem azelőtt, — de a kiadás az mindig meg volt, a mi mindig nagyobb is lesz, hisz az ilyen jövedelem még a család fenntartására sem elegendő.

Bizony szomoru új évök van szegénykereskedőinknek, a nappal az üzletben át-szenvedve, az éjjelt gondok közt átaludva: szomoru tangódás az ilyen élet.

S ilyen megpróbáltatások közt kinak van ma nálunk kedve a kereskedői pályára menni?

+

— **Uj regényünk.** Az utolsó napok izgalmas eseményei szükké tették lapunk hasábjait. Eanálfogva a „Szabadság” érdekesítő új regényének közlését csak a napokban kezdjük el.

— **A polgári kör** január 20-án tartandó táncestélyének sikere érdekében, a rendezőség fáradságot nem kimélve azon buzgólkodik, hogy a Kör régi jó hírnevét erkölcsi siker koronázza. Hogy ez elérhető legyen, belépő jegyek csak a névre szóló meghívó előmutatása mellett lesznek válthatók, amelyek még e hét folyamán kilezzennek bocsájtva. Ez alkalommal megemlíteni kívánja a rendezőség, hogy személyi jegy 3 korona, családijegy 3 korona fog lenni.

— **Jászai Mari balesete.** Sajnos baleset érte ma este Jászai Marit, a Nemzeti Színház nagy tragikai művésznőjét. „Bánk bán” előadása folyt, a mely darabban Gertrud királynő, a művésznő egyik legkiválóbb alakítása. Előadás közben a szőnyegben megbotlott, elesett és esés közben jobb orsócsontja eltörtött. Az előadást a súlyos baleset következtében félbeszakították. Általános nagy részvét fogadta a szerencsétlenséget, mely a művésznőt hetekig visszatartja hivatásának teljesítésétől.

— **Utlevelék bélyegmentessége.** A belügyminiszter a ma érkezett leiratában tudatja a székesfőváros polgármesterével,

hegy a rendőrség — mint a levél szállító részéről — a postatakarékpénztári forgalomban kiállított csekket bélyegmentesek. — A postatakarékpénztár a vonatkozó csekkönyvecskéket ingyen fogja szállítani.

— **Amerikai férj drámája.** Kovács János napszám három évvel ezelőtt elűnt a fővárosból. A felesége tudta nélkül Amerikába vándorolt. Az asszony erre közös háztartásra lépett Wagner Lőrinc kőművesegéddel. Kovács tevely augusztusban hazatért és ekkor Wagner visszadta az asszonyt urának. Kovács azonban ütötte, verte az asszonyt, végül pedig elkergette magától. Az asszony ekkor visszament Wagnerhez. Karácsony napján Kovács meglátogatta Wagnert Fürdő utca 46. számú lakásán, ahol ott találta az asszonyt. Rátámadt hűtlen feleségére, majd kést rántott és Wagnerre rontott. Wagner azonban egy bottal úgy vágta fejbe Kovácsot, hogy a feje beropant. Bevittek a Rókusba, ahol meghalt. Wagnert letartóztatták.

—
x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piac utca 44. dr. Ujjalussy-ház.** Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő árkátszobában.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Árát csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Szilcz Ferenc** gyógyszerertárában, **Piac-utcán.**

Az Arany Bika Lávaházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Csütörtök, jan. 4.: „Faust.” opera (B.)
Péntek, január 5.: „Boszorkányvár.” operette (C)
Szombat, jan. 6.: „Fehér Anna.” dráma. Ujdonság (A.)

* **Szenes legény, szenes leány** — **Bál után.** Az operettében Zilahynét, a vígjátékban különösen Zilahy: tapsolta a szép számú közönség. A városi izgalomban tartó események hatása látszott meg a különben szép számmal összegyűlt közönség hangulatán.

* **Színházi hírek.** A bérlők figyelmébe. A színházi igazgatóság ez uton is kéri a bérlőket, hogy a színházi idény kezdetén kibocsájtott bérléshirdetés értelmében a bérlésszeg második részletét befizetni sziveskedjenek. A befizetések az igazgatói irodában eszközölhetők d. e. 9-1 óráig. A nyugtázás szempontjából a bérléjegyek elhozatala okvetlenül szükséges. — **Faust.** Holnap érdekes előadásban lesz része a közönségnek. A dalművek gyöngye, Faust kerül színre főszerepében Z. Singhoffer Vilával, Árkosival, Békefivel. Az előadás a rendezés időben kezdődik. — **Boszorkányvár.** Milökker mester bűbájos zenéjű operettjét a Boszorkányvárt eleveníti fel pénteken a színház. A mulattató szövegű daljáték elsőrendű szereposztásban kerül előadásra. Az operettet fényes kiállításban mutatják be.

TAVIRATOK.

József főherceg Fejérvárynál.

Budapest, jan. 3. József főherceg — a mint a „magyar Hírlap” jelenti — ma délben meglátogatta báró Fejérváry miniszterelnököt. A látogatás háromnegyed óra hosszáig tartott, céljáról eddig semmi értesülés nincsen.

Szent István rend Gautschnak.

Budapest, január 3. Bécsből jelentik: Ó felsége Gautsch Pál báró dr. miniszterelnöknek a Szent István-rend nagykeresztjét adományozta a díj elengedésével.

Elek Gusztávot meglőtték.

Budapest, jan. 3. Pozsonyból jelentik: Gróf **Atems** tábornok vadászat közben véletlenül meglötte **Elek Gusztáv honvéd ezredesét, a kitűnő céllövőt.** A súlyosan sebesültet Budapestre szállították.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, jan. 3.

(Déli árlat.)

Buzakínlat kielégítő, vételkedv javult. Szilárd iránzat mellett 20,000 métermázsza került forgalomba 5-10 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanemek közül tengeri kedvező, rozs és zab szilárd, árpa nyugodt. Idő: hideg.

Buza áprilásra	17.20-22.
Buza októberre	16.78-82.
Rozsa áprilásra	14.18-20.
Zab áprilásra	14.46-48.
Tengeri májusra	13.68-70.
Repece 1906. augusztusra	27.60-80.

Szerkesztői-posta.

S. R. Önök hol összevesznek, hol meg kibékülnek és attól fél, hogy ebből végleges elhidegülés származhatik. Az bizonyos könnyen megeshetik, mert igaz ugyan a német közmondás, a mely szerint „a kik ingerkednek, azok szeretik egymást”, mindamellett nem jó az ételt gyakorta elhuzni a tűz felől, mert elhidegül és nem lehet még a lakodalmi asztalra sem feltálcálni. — Bohó szerelmesek azonban ne vegyék oly tragikusan a helyzetet; a férfi legyen okosabb és kezdjen a kibékítéshez. Az ilyen szerelmi enyregést tréfával szeretnők elűni. Egy kis verset szántunk önöknek, arra a témára, hogy klastrom, plastron és flastrom. Ilyen formán:

Szerelmesek, utójára
Maradjon csak a bus klastrom!
A félreértések ellen
Melléteket fódje plastron!
Ha meg egymást megsebezitek,
Forró csók legyen a flastrom!”

Beszé. A különben jól megírt közleményvel nem értünk egyet és köszönettel mellőzzük.
B. Zs. Az eset nem méltó dalra.

Városi Színház.

Bérlet 80. sz. (B)

Debrecen, csütörtök, 1906. jan. hó 4-én:

FAUST.

Opera 5 felvonás.

SZEMÉLYEK:

Faust doktor	— —	Békefi Lajos.
Mephisztó	— —	Polgár Sándor.
Margaretha	— —	Zilahyné Vilma.
Valentin, ennek bátyja	— —	Perényi József.
Mártha, öreg dajka	— —	Radó Anna.
Siebel	— — —	Sz. Pozsonyi L.

Holnap, pénteken, jan. hó 5-én:

Boszorkányvár.

Operette.

Öltözködjünk

jól és olcsón a Magyar és Angel posztó gyárak készítményeinek d u s

raktárából.

Menjünk

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS”

2-3 napi befecskendéssel a folyást utóbjá és fájdalom nélkül felelősség mellett megszüntet. A legrégibb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldés után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerertárában (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerertárban is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimrén.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schlichtnévvel tiszta és ment káros alkarszereséssel.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schlicht György és Ausziban bárkinek, a ki bebisonyit) hogy szappana a „Schlicht” névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, úgymint:

saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

Alapítva 1875. Több éremmel kitüntetve

BUTORRAKTÁRAIM

tulhalmazottsága miatt évtizedek óta
kitűnő hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari

butorgyáram

elismert elsőrendű készítményeit a leg-
olcsóbb árak mellett ajánlom a nagy
érdemű vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívánatra
díjmentesen szolgálók.

Schwartz Vilmos

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

A legjobb arc-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kitűnő toillet szappa-
Epe-szappan. } nok a kendős használá-
o latához o

Serail-creme. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsza és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szajviz. A legjobb szajviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerész

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerész

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

„Hollandi gyomorcsseppek“

a legkitűnőbb háziszser minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnél,
emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „hollandi csepp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovics Jenő gyógyszerész

DEBRECEN, városházzal szemben.

Világos fény!

Hosszu égési idő tartam!

Kitűnő minőség

70 év óta fennálló milli-gyertyáknak etikettjemegeváltozott s most így néz ki

Óvunk mindenkit utázatoktól.

A mi etikettünk, a szó **Milly**, úgy a jegy **Nap** törvényesen vannak védve

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN (Iparbankudvar.)

ALAPÍTTATOTT 1869-ben.

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Főelárusítója

Betéteket elfogad. Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra. Törlesztéses kölcsönöket nyújt 600 koro-
nán felül ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) Tőzsdei megbízásokat teljesít értékpapírok vételére és eladására.
Kölcsönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzügyintézet részvényeire és ékszerekre. Ércpénzeket vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzálog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel

Bővebb felvilágosítással szolgál fenti intézet.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.